

РЕЗЮМЕ

на трудовете, с които доц. д-р Силиян Стоянов участва в конкурса за професор в професионално направление 2.1. Филология (Теория и история на литературата)

Литература и технологии, изд. „Фабер“, В. Търново, 2014 г.

Книгата „Литература и технологии“ има за свой обект отношението между литературата и технологиите. Коментира се развитието на аналоговите технологии и влиянието им върху поетиката, сюжетите и прагматиката на литературния текст от средата на XIX век до 40-те години на XX век. развитието на комуникационните технологии (телеграф, телефон, радио, кино) прави света свързано място, като поставя въпроса за новите възможности за просвещение и за достигане на социална справедливост. От друга страна, генерирането на механична енергия (парна машина, двигател с вътрешно горене, електрическа централа) поставя въпроса за нарастването на силата като фактор, който улеснява човешкия живот и носи радост, но може да превърна човека в подобие на машината, в автомат.

Войната на сватбените генерали, сп. „Либерален преглед“, август, 2014

Статията „Войната на сватбените генерали“ коментира събитията в Украйна след зимата на 2013 г. през призмата на анализ на стереотипи, дълбоко вкоренени в ежедневните представи на хората, живели в бившия Съветски съюз. Основната теза, която се защитава, е, че изграждането на култ или псевдокулт към мъжа с пушка, мъжа, защитник на отечеството, на родната земя, води до ескалиране на насилието и до разломи в социалната структура.

Дарове и съкровища от кутията на телевизора, сп. „Либерален преглед“, февруари, 2010

Статията коментира социокултурния контекст и генезис на популярното през 90-те години телевизионно предаване „Ку-Ку“. Изследват се резултатите от навлизането на масовата култура в официалните медии през 90-те години. Търсят се причините за популярността на предаването по линия на неговата адекватност спрямо масовите нагласи. Изследва се разломната зона между официалната и по принцип асексуална официална култура по времето на социализма и новите културни модели, свързани с рекламата, еротиката, провокацията, която разломна зона ражда феномена „Ку-Ку“.

Размисли в една електричка, алманах „Българска украинистика“, бр. 5, 2015 г.

Статията е опит за анализ на устойчиви поведенчески модели в украинското общество от началото на ХХІ век. Коментират се трансформациите на идеите за равенството от времето на социализма в социокултурното пространство на независима Украйна.

Литературни образи и стратегии в мига след края на света. Опити върху прозата на Юрий Андрухович, Георги Господинов и Вячеслав Пьецух, алманах „Българска украинистика“, бр. 2, 2010 г.

Статията коментира романите „Рекреации“ на Юрий Андрухович, „Естествен роман“ на Георги Господинов и повестта „Бог в града“ на Вячеслав Пьецух. Търсят се общи характеристики на литературата на постсоциалистическите страни в края на ХХ и началото на ХХІ в. – отказа от примитивния реализъм, навлизането на ъндърграунда, функциите на пародията и гротеската.

Малките истини и големите събития, сп. „Балканистичен форум“, 2005 г., кн. 1-2-3

Анализите в статията се основават върху разкази на етнически българи от гр. Мелипотол и с. Николаевка, Запорожска област на Украйна. Акцентите са поставени върху това как етническите българи осмислят значителните исторически събития и как възприемат образа на етнически чуждия. Значителните събития са колективизацията през 1930- 32 г., гладът през 1933 – 34, войната 1941 – 1944 и гладът в следвоенните 1945 – 47 г.

Ботев – търсенето и опорите, електронно списание „Littera et lingua“, пролет, 2010 г.

Текстът разглежда стихотворенията на Христо Ботев в контекста на модернизация на българския социум през втората половина на ХІХ век. Акцентът е поставен върху прехода на лирическия герой от самота, желание да умре към намирането на смисъла на живота, който в поезията на Ботев е свързан с намирането на Другия и Пътя. Текстът анализира ключовите думи в поезията на Ботев: майка, смърт, любима, брат, песен, пустиня, молитва именно в аспекта на модернизиращия се човек, за който топоса на родовото не може вече да бъде опора и той търси своя път и смисъл на живота в рамките на социума.

Българският псевдофолклор (чалга) като музикален и социокултурен феномен, сб. „Теоретичні та практичні питання культурології“, вип. ХХІ, Мелітополь, 2005 г

Статията разглежда причините, които пораждат чалгата. Защи́тава се тезата, че чалгата е функция на междинната култура (село – град; традиция - модерност), предназначена е за масовата публика, има силен физиологичен заряд. Друга защи́тавана теза е, че чалгата е своеобразен, но доста добре работещ начин за адаптиране на човека в условията на

резките промени на обкръжаващия го свят, разглеждани било като преход от тоталитаризъм към демокрация, било в рамките на гастарбайтерския синдром.

Литературата на близкото минало в читанките от близкото минало, сб.

„Литературата на близкото минало“, Университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград, 2012 г.

Текстът коментира читанките, издавани в България в периода между 1947 и 1986 г. Обект на анализа е изборът на литературни текстове в читанките като идеологически и дидактически проблем.

Технологиите и литературата между мистицизма и рационализма, сп. „Езиков свят“, бр. 11, кн. 2,, 2013 г.

Статията коментира влиянието на технологиите върху темите и идеите в българската литература през първата половина на XX век. Коментира се отношението между развитието на технологиите и страшните истории. Сравняват се сюжети от разкази на Светослав Минков с популярни четива (книги, статии във вестници и списания), разказващи за технологични новости – рентгенови лъчи, подмладяване чрез присаждане и др.

Неканоничната българска литература, т.1 и т.2, Благоевград, Университетско издателство „Неофит Рилски“, 2009 – 2010 г.

Публикувани са очерци за писателите Владимир Полянов, Константин Константинов, Чудомир и Стоян Загорчинов.

Партизанское движение в кривом зеркале партизанских мемуаров, В: Вторая мировая война в литературе южных и западных славян, Москва, изд. “Наука”, 2006

Статията разгледа образа на историята през призмата на наративните стратегии на партизанските мемоари, издавани в България в периода 1947 – 1989 г. Защищава се тезата, че те имат статут на масови четива, функционалността им е изтеглена изключително в полето на възпитаване на ценности, смятани от управляващата идеология за базови.

Към поетиката на регионалната литература - В: Сб. "Преходи и граници", София, УИ "Св. Климент Охридски", 2009

Статията изследва основни черти на поетиката, както и проблеми на рецепцията на регионалната литература. Акцентът е поставен върху образа на автора (най-често мъж над

60 години), върху оформянето и илюстрирането на книгите и върху наративните стратегии в тях.

Албания и албанците в пътните бележки на Боян Дановски , In; Dialogue between Balkan languages, cultures and civilisations Tirana, 2015: 94 - 98.

Обект на изследване са пътните бележки на Боян Дановски за Албания, публикувани в „Литературен глас“ в периода 1929 – 1930 г., които представят за първи път пред българския читател обичаите, културата и ежедневието на албанците през 20-те години на XX век.

Духът на времето - улица, технологии, кино и радио (Сирак Скитник в социокултурния контекст на междувоенното време), В: „Сирак Скитник. Изкуство и улицата“, Благоевград, УИ „Неофит Рилски“, 2015

Статията коментира статии на Сирак Скитник, публикувани през 20-те и 30-те години в българския периодичен печат. Акцентът е поставен върху визията, която се предлага за промените в социокултурната ситуация и в ежедневието, предизвикани от навлизането на технологиите и новите медии.